

van de natuurlijke kleur van tomatensap af tot een *koffiekleur* toe, dit laatste veroorzaakt door te sterke en/of te langdurige sterilisatie. Het vitaminegehalte van deze bruینگekleurde sappen was steeds te laag, maar de natuurlijke kleur ging niet steeds gepaard met een hoger vitaminegehalte.

CH. W. F. WINCKEL

INGEZONDEN

De redactie behoudt zich voor, ter bevordering van spoedige plaatsing der stukken, zo nodig enige bekorting aan te brengen

GESLACHTSFUNCTIE EN EPILEPSIE

In aansluiting aan het artikel van dr. J. J. H. M. KLESSENS over geslachtsfunctie en epilepsie (dit *Tijdschrift*, 17 Juli 1948, blz. 2154 seq.) zij het mij vergund te wijzen op een minder bekende plaats bij LUCRETIVS (95—52 v.C.), die in zijn leerdicht *De rerum natura* (Over de natuur der dingen) ons deze les geeft (Boek 6, vs 791 seq.):

Nocturnumque recens extinctum lumen ubi acri
nidore offendit nares, consopit ibidem,
concidere et spumas qui morbo mittere suevit.
Castoreoque gravi mulier sopita recumbit
et manibus nitidum teneris opus effluit ei
tempore eo si odoratast quo menstrua solvit.

(De cursivering is van mij)

(Vertaald: Wanneer de scherpe walm van een pas uitgebluste lamp het reukorgaan onaangenaam aandoet bij iemand, die als lijder aan vallende ziekte gewoon is, met schuim op de mond, neer te storten, dan doet hij hem op de plaats zelf in diepe slaap vallen. En door de sterke geur van bevergeil leunt de vrouw bedwelmd achterover en laat zij haar schitterende handwerk uit haar fijne handen glijden, *indien zij deze geur inademt ten tijde van de maandstonden*).

Rotterdam, 20 Juli 1948

A. G. J. HERMANS

OEFENCENTRUM VOOR GEAMPUTEERDEN

In zijn artikel: „Indrukken uit een tijdelijk oefencentrum voor geamputeerden” in het *N. T. v. G.* 92, III, 28, blz. 2126, van 10 Juli 1948, geeft collega VAN ARKEL ons een indrukwekkend beeld van de moeilijkheden, waarmee hij bij de nazorg voor geamputeerden te kampen had. De daar genoemde feiten nopen iedere orthopaed en chirurg, bij dit onderwerp stil te staan. Het is haast ongelooflijk, dat zulke gebreken in ons land, bij een overigens zo voortreffelijke medische verzorging en sociale voorziening, mogelijk zijn. Het behoeft geen betoog, dat wij allen eraan moeten medewerken, om deze tekortkomingen uit de weg te ruimen. Wij betwijfelen echter, dat de stichting van een centrum voor geamputeerden daartoe de beste oplossing zal geven. Een dergelijk centrum kan immers te gemakkelijk tot een toevluchtsoord voor werkschuwe lieden en tot een kweekplaats van neuroses worden.

Het is duidelijk, dat men alleen dan tot een behoorlijke oplossing van de moeilijkheden kan komen, wanneer chirurg of orthopaed, instrumentmaker, oefenmeester, psychotechnicus en adviseur voor beroepskeuze regelmatig samenwerken en elkander kunnen aanvullen. Het is echter de vraag, of men dit doel het beste zal bereiken, wanneer men een groot aantal gebrekkigen in één inrichting concentreert. Het lijkt ons integendeel juist belangrijk, om de mogelijkheden tot een goede verzorging van lichamelijk gebrekkigen te decentraliseren, waarbij de patiënten zoveel mogelijk in hun eigen omgeving en huiselijk milieu worden gehouden; een groot aantal ziekenhuizen over het land verspreid zullen dan de gelegenheid tot het verstrekken van de vereiste